

„A Duna ökoszisztéma szolgáltatásai” műhelykonferencia

A JNOI által szervezett rendezvény elsődleges célja az volt, hogy alakuló Duna-stratégiára és a közelgő magyar EU-elnökségre való tekintettel szakemberek bevonásával áttekintse azokat az ökológiai szolgáltatásokat, melyeket a Duna nyújt számunkra.

Az eseményen a felkért előadók felhívták a figyelmet az ökológiai szolgáltatások gazdasági és egyéb értéktartalmára, sérülékenységére, valamint arra, hogy az ökológiai szolgáltatások egy egységes rendszert alkotnak és ezért a teljesség igényére törekedve az EU integrációs alapelve szerint kellene velük bánni.

Ökológiai szolgáltatások az élővilág azon javai, szolgáltatásai, melyeket az ember élete során közvetlenül vagy közvetve felhasznál, így azok állapota az életminőségét meghatározza. Négy alapvető szolgáltatás típust különböztetünk meg: az ellátó, a szabályozó, a fenntartó és a kulturális ökoszisztéma szolgáltatásokat. Az ellátó szolgáltatás által nyújtott javakat közvetlenül felhasználjuk, elfogyasztjuk, ilyenek pl. az élelmiszerek, az ivóvíz, a fa- és rostanyagok. Az élővilág szabályozó funkciója közé sorolható az éghajlat-szabályozás, az árvizek mérséklése, a víztisztítás és a talajképződés. Fenntartó szolgáltatás a primer produkció (a zöld növények fotoszintézise által), az elemek, vagy a víz körforgalmában játszott biológiai szerep. Az élővilág kulturális szolgáltatása szerteágazó, többek között jelentős esztétikai, spirituális, oktató és rekreációs funkciója van.

A feszített menetrendben lezajlott konferencia megerősítette, hogy a párhuzamosan rendelkezésre álló ökoszisztéma-szolgáltatások lehető legteljesebb készletét meg kell őrizni, s ennek érdekében a leromlott vagy eltűnőben lévő szolgáltatásokat rehabilitálni kell. Ez a rehabilitáció voltaképp azoknak a térségeknek, alrendszereknek, funkcióknak a felújítását és megerősítését jelenti, amelyek a szóban forgó szolgáltatást nyújtják. Az esetleg egymást kizáró szolgáltatások közül mindenkor a megújulót kell megtartani és a nem-megújulóról lehet esetleg lemondani. Az előadások és a beszélgetések visszaigazolták, hogy az egyes alrendszerekhez csak a többi érdekeit is áttekintő, képviselő együttműködésben lehet megvalósítani.

A műhelykonferencia során a résztvevőknek, a szakmának lehetősége adódott a közös gondolkodásra, a különböző szakterületek képviselői az eszmecserék során megismerték egymás álláspontjával, problémáival.

A konferenciát megelőző napokban jelent meg a Duna hajózhatóságával kapcsolatos biztosi állásfoglalás, melyben a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa felhívta a figyelmet arra, hogy a magyar kormány nagyobb szabadságot élvez annál, mint ami korábban a vélt nemzetközi kötelezettségekre tévesen hivatkozva a köztudatba – és a hazai jogba – átment. Ezeket figyelembe véve kell újragondolni a Duna szolgáltatásainak gondos használatát. A hajózhatóságról szóló biztosi állásfoglaláshoz kattintson ide.

A konferencia záróeseménye az „Ez éltetőd...- gondolkodjunk a Dunáról” című kiállítást a megnyitója volt, ahol Kalotás Zsolt fotóművész természetfotóiból, valamint a Duna Múzeum „A folyó, ami összeköt” című kiállításának tablóból készítettünk egy válogatást.

A konferencián elhangzott előadások

[1. előadás](#) – Török Katalin (MTA, Ökológiai és Botanikai Kutatóintézet, igazgató) – A természeti tőke csökkenése világszerte – a csökkenés okai és következményei;

[2. előadás](#) – Szerényi Zsuzsanna (Budapesti Corvinus Egyetem Gazdaságtudományi Kar, egyetemi docens) – A természet árazása: a vizes élőhelyek szolgáltatásainak közgazdasági értékelése hazai példák alapján;

3. előadás – Zlinszky János (Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztosa Irodája, Stratégia és Tudományos Főosztály, főosztályvezető) – A Duna, mint rendszer és ennek szolgáltatásai;

[4. előadás](#) – Papanek László (Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság osztályvezető helyettes, c. egyetemi docens) – Vízkészlet, árvíz, mezőgazdálkodási-vízgazdálkodás, talajvíz visszatöltés;

[5. előadás](#) – Mika János (Országos Meteorológiai Szolgálat, éghajlatkutató) – A Duna, mint az emberi éghajlat-alakító tevékenységek mérséklője és elszenvedője;

[6. előadás](#) – Ifjú György (IBUSZ Természetjáró Egyesület, turisztikai szakértő) – A Duna kulturális–idegenforgalmi szolgáltatásainak értéke;

[7. előadás](#) – Kárpáti László (Fertő–Hanság Nemzeti Park Igazgatóság, igazgató), Héjj Botond (Nyugat–Magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Kar, egyetemi docens) – A magyarországi Duna és környezete természeti kincseinek gazdasági értéke;

8. előadás – Hajósy Adrienne (MTA Szigetközi Munkacsoport, titkár) – A Duna stratégiai jelentőségű vízkészletei;

[1. rész](#); [2. rész](#)

[9. előadás](#) – Némedi László (Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Budapest Fővárosi Intézet, nyugdíjas mikrobiológus) – A magyarországi Duna–szakasz vízhasznosítási területei és ezek környezetvédelmi kockázatai;

[10. előadás](#) – Bálint Gábor (VITUKI, Felszíni vizek szakágazat igazgató) – Megújuló energia, „forrás funkció”;

11. előadás – Gerencsér Zsolt (Nemzeti Közlekedési Hatóság Központi Hivatal, hajózási módszertani referens), Ungvári Gábor (Budapesti Corvinus Egyetem, REKK Vízgazdasági Csoport, vezető kutató) – Hajózhatóság – a Duna adta lehetőségek és azok értékei;

[1. rész](#); [2. rész](#)

[12. előadás](#) – Fleischer Tamás (Magyar Tudományos Akadémia, tudományos főmunkatárs) – Magyar Tudományos Akadémia, tudományos főmunkatárs;

[13. előadás](#) – Tóth Balázs (Duna–Ipoly Nemzeti Park, hidroökológiai referens) – A hazai Duna–szakasz természeti értékei;

[14. előadás](#) – Rákóczi László (Vízgazdálkodási Tudományos Kutató Központ, tudományos tanácsadó) – A hordalékszállítás helye és szerepe az ökoszisztémában;

[15. előadás](#) – Kizsel Vilmos (Göncöl Alapítvány, elnök) – Fenntartható Ökológiai Szolgáltatások Közösségi Tervezése;

[16. előadás](#) – Karas László (Respect Kft, ügyvezető) – Társadalmi részvétel a vízgazdálkodási tervezésben;